

Ragnhild Andersen: Det fremgår af udvalgets betænkning, at udvalget foruden at have holdt 8 møder og haft samråd med socialministeren har modtaget henvendelser fra en lang række foreninger og sammenslutninger: De samvirkende Invalideorganisationer, Landsforeningen af Vanføre, Sammenslutningen af Købstædernes sociale Udvalg og Foreningen af Socialinspektører og ligestillede. Det fremgår imidlertid ikke med et ord af betænkningen, hvad disse i mine øjne ret kompetente sammenslutninger har haft at bemærke til lovforslagene, disse lovforslag, som i høj grad angår invaliderne og de kronisk syges interesser. Det ser ud til at være ganske uden interesse, hvad de vanføre og invaliderne mener om de lovændringer, der angår dem, og det ser ud, som om rigsdagen ikke tager de erfaringer særlig højtideligt, som socialinspektørerne og socialudvalgene over hele landet indhøster og indbringer til rigsdagen.

Jeg må på egne og mit partis vegne protestere imod en sådan fremgangsmåde. Jeg kan ikke tilbageholde en påtale af og en protest imod, at man ikke alene med velberåd hu udelukker vort parti fra udvalgsbehandlingen, men at man nu også udelukker os fra de oplysninger, som vi burde have. Man udelukker et parti, som ikke har haft repræsentanter i udvalget, fra oplysninger, som det burde være ethvert partis og ethvert medlems ret at få. Og jeg vil gerne hertil føje, at jeg mindes ikke at have oplevet, at henvendelser fra Grosserer-Societetet eller Arbejdsgiverforeningen er blevet behandlet på lignende måde; sådanne henvendelser plejer man omhyggeligt at orientere tingets medlemmer om; der plejer ikke at blive sparet på papiret, når det drejer sig om organisationer som arbejdsgiverorganisationer og den slags, som der gøres her, hvor det drejer sig om henvendelser fra invalidernes egne fattige organisationer og om henvendelser fra de folk, der sidder med erfaringer fra administrationen af sociale love.

Jeg finder så meget mere grund til at protestere, som mit parti har lagt megen vægt på at komme de uretfærdigheder til livs, der er foranlediget af invaliditetsbestemmelserne i folkeforsikringsloven. I 1946 stillede vi som det eneste parti et ændringsforslag til § 38, stk. 1, som imidlertid forkastedes af alle andre partier. Ændringsforslaget gik ud på at lempe trediedelsbestemmelsen således, at ingen invalid, hvem det lykkes at få beskæftigelse, mistede retten til rente, så længe indtægten plus rente ikke oversteg det beløb, som legemligt og ånde-

ligt sunde personer med lignende uddannelse og i samme egn plejer at fortjene ved arbejde.

Måske har den høje rigsdag glemt dette forslag; udvalgsbetænkningen kunne nok tyde derpå, men jeg er overbevist om, at invaliderne ikke har glemt det og dets synspunkt, fordi dette forslags gennemførelse ville have betydet en væsentlig retfærdigere behandling af de invalider, som af retten er erklæret for invalider og derved renteberettigede. Dette forslag blev forkastet, men vi var den gang, i 1946, enige om — også mit parti —, at selve kriteriet for trediedelsbestemmelsen måtte behandles i en kommission, og mit parti var det i håb om, at det skulle lykkes at nå frem til mere retfærdig afgørelse af, hvornår et menneske kan anses for så invalideret, at han kan have ret til rente og hjælp fra samfundet, og det er da også faktisk kun embedsmandskommissionens indstilling og betænkning, vi har til behandling i dag.

Ved første behandling hilste mit parti denne som et fremskridt, og der er også fremskridt i det foreliggende lovforslag om invaliditetsbegrebet. Men selvom jeg ikke har været medlem af kommissionen, må jeg efter nærmere studium af det forhåndenværende materiale og med mit kendskab til de faktiske forhold for invaliderne og de arbejdshemmede, sige, at problemet om trediedelsbestemmelsen, kriteriet for fradragsreglernes virkning for invaliderne og de arbejdshemmede, stadigvæk er uløst, ikke mindst efter at lovforslaget er blevet forringet under udvalgsbehandlingen. Den højtærede socialministers første forslag til lovens § 38, stk. 1, var bedre end den affattelse, udvalget nu foreslår. Ministerens oprindelige forslag tilsigtede ganske vist ikke nogen radikal ændring af reglerne for trediedelsbestemmelsen, men snarere en smidiggørelse af trediedelsbestemmelsen, men der var dog et fremskridt, hvad også de embedsmænd, der arbejder med disse ting, mener ifølge deres egne betragtninger i pressen. Men det er dog således, at i ministerens oprindelige forslag såvel om ændringer til § 1 som til § 38 er de famøse ord: forsåvidt erhvervsevnen er nedsat til 1/3 eller derunder; erstattet med udtrykket: forsåvidt erhvervsevnen er betydeligt nedsat. Jeg beklager, at det er lykkedes de øvrige partier i udvalget at formå ministeren til påny at tage den mærkelige bestemmelse om 1/3 erhvervsevne med i ændringerne til § 38. Om denne afgørelse siger et medlem af kommissionen hr. Lundbye i „Vanførebladet“, at det er en fiktion. Jeg beklager denne forringelse.